

ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

***Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ Η ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ***

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Του σπουδαστή

ΗΛΙΑ ΚΑΤΕΡΟΥ

A.M. 11190

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ : [Κα ΕΛΕΝΗ ΙΜΠΡΙΞΗ]

ΠΕΙΡΑΙΑΣ [ΙΟΥΛΙΟΣ 2014]

T.E.I. OF PIRAEUS
SCHOOL OF BUSINESS AND ECONOMICS
DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND FINANCE

OFFER AND DEMAND OF THE PROFESSION OF ACCOUNTANT IN THE EUROPEAN UNION

DISSERTATION PROJECT

ELIAS KATEROS

S.R.N. 11190

SUPERVISOR : Mrs ELENI IMPRIKSI

PIRAEUS : JULY 2014

ΘΕΜΑ

«Η προσφορά και η ζήτηση για το επάγγελμα του λογιστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : Εισαγωγικές έννοιες επαγγέλματος λογιστή.....	6
1.1 Το επάγγελμα του Λογιστή	6
1.2 Χαρακτηριστικά και Ιδιαιτερότητες.....	7
1.3 Κατηγορίες λογιστικής επιστήμης.....	11
1.4 Διακρίσεις επαγγέλματος Λογιστή στην Ελλάδα.....	13
1.5 Διαφορές με τον εξωτερικό ορκωτό λογιστή – ελεγκτή.....	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : Το επάγγελμα του Λογιστή στην Ελλάδα.....	16
2.1 Λογιστές πριν την οικονομική κρίση του 2008.....	16
2.2 Λογιστές μετά την εξάπλωση της οικονομικής κρίσης 2009.....	16
2.3 Οικονομικά στοιχεία και αμοιβές λογιστών.....	18
2.4 Προοπτικές εξέλιξης του επαγγέλματος στην παρούσα κατάσταση.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : Το επάγγελμα του Λογιστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση	22
3.1 Σύγχρονες τάσεις του επαγγέλματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	22
3.2 Προσφορά και ζήτηση στον κλάδο των λογιστών στη Βόρεια Ευρώπη.....	23
3.3 Μισθολογικές αμοιβές των λογιστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση	26
3.4 Το μέλλον του επαγγέλματος του λογιστή τα επόμενα χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση	29
3.5 Η εξέλιξη του επαγγέλματος του λογιστή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: ομοιότητες & διαφορές	32
3.6 Η πορεία της λογιστικής επιστήμης τα επόμενα 25 χρόνια	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο : Συμπεράσματα	35
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	38
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	39

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία γίνεται αναφορά στο επάγγελμα του λογιστή τόσο στην Ελλάδα όσο και σε χώρες της Ευρώπης. Αναλύονται οι εννοιολογικοί όροι που αφορούν τον λογιστή- φοροτεχνικό καθώς και το επαγγελματικό περιβάλλον στο οποίο εργάζεται. Δίνεται μια ολοκληρωμένη περιγραφή με σκοπό την κατανόηση, τη χρησιμότητα και την δυσκολία που υπάρχει στην εφαρμογή του επαγγέλματος. Εστιάζει στις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά ενός λογιστή τόσο εγχώρια όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο την εκροή των συμπερασμάτων σχετικά με την πορεία του επαγγέλματος ως προς τη ζήτηση και προσφορά εργασίας, καθώς και ενδεχόμενες νέες προοπτικές εργασίας που μπορεί να προκύψουν.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο λογιστής φοροτεχνικός είναι ο επαγγελματίας που ασχολείται και εφαρμόζει στην πράξη την επιστήμη της λογιστικής. Η λέξη λογιστική¹ έχει ως ρίζα το ρήμα «λογίζω», δηλαδή λογαριάζω και λαμβάνω υπόψη μεγέθη. Ο λογιστής φοροτεχνικός λοιπόν είναι υπεύθυνος για την καταγραφή και καταχώρηση των οικονομικών γεγονότων ώστε να ενημερώνει και να τηρεί λογαριασμούς με σκοπό την παροχή πληροφοριών, με τρόπο αντικειμενικό, αμερόληπτο και δεδομένο ώστε οι πληροφορίες που παρέχονται να οδηγήσουν στην ορθή λήψη αποφάσεων.

Το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού αποτελεί μέχρι και σήμερα μια αξιόλογη και περιζήτητη λύση για επαγγελματική αποκατάσταση στους νέους, αφού ο εν λόγω επαγγελματίας βρίσκεται στο επίκεντρο των φορολογικών και νομοθετικών αλλαγών και καλείται να οργανώσει όλη την οικονομική πληροφόρηση μιας επιχείρησης. Λαμβανομένου υπόψη ταυτόχρονα των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει, γίνεται κατανοητό ότι πρόκειται για ένα επάγγελμα που πάντα θα έχει προσφορά εργασίας αλλά δύσκολη πρακτική εφαρμογή.

Τη σημερινή εποχή με την οικονομική ύφεση να έχει αλλάξει σημαντικά το οικονομικό περιβάλλον του εμπορικού κόσμου, το επάγγελμα του λογιστή έχει υποστεί σημαντικές αλλαγές και διαφοροποιήσεις στη σύνθεση του, ώστε η προσφορά εργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο να αναζητά περισσότερο ικανούς και καλά πληροφορημένους επαγγελματίες που θα οδηγήσουν την επιχείρηση στην επιτυχία από τον παραδοσιακό ρόλο που είχε έως τώρα ο λογιστής.

Το περιεχόμενο και η ουσία της εν λόγω πτυχιακής είναι η ανάλυση της προσφοράς και ζήτησης εργασίας για τον κλάδο της λογιστικής. Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τη περιγραφή του εννοιολογικού περιεχομένου του επαγγέλματος του λογιστή - φοροτεχνικού με σκοπό να επισημάνει τα χαρακτηριστικά του. Στη συνέχεια το επόμενο μέρος περιλαμβάνει τις τάσεις και το μέλλον του κλάδου στην Ελλάδα με έμφαση στις μεταβολές που έχει δεχτεί λόγω της οικονομικής κρίσης. Κατόπιν Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται ανάλογη ανάλυση του θέματος όσον αφορά το

¹<http://el.wikipedia.org>

επάγγελμα για τις Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το τελευταίο μέρος παρουσιάζει τα συμπεράσματα που έχουν αποκομισθεί από τη θεωρητική προσέγγιση του θέματος.

Πειραιάς, Ιούλιος 2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Εισαγωγικές έννοιες επαγγέλματος λογιστή

1.1 Το επάγγελμα του Λογιστή

Είναι γεγονός στον εμπορικό και επιχειρηματικό κόσμο ότι ο λογιστής φοροτεχνικός αποτελεί αναγκαίο και αναπόσπαστο μέρος μιας υγιούς και επιτυχημένης επιχείρησης, μιας και είναι το πλέον κατάλληλο άτομο που ασχολείται, απεικονίζει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τα οικονομικά δεδομένα της επιχείρησης, στα οποία βασίζονται όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται. Χωρίς να αποτελεί πλεονασμό, ο λογιστής είναι η καρδιά της οικονομικής διεύθυνσης και αυτή με τη σειρά της είναι η βάση μιας επιχείρησης, αφού πάνω στα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που εξάγει, βασίζονται όλα τα επενδυτικά πλάνα και οι αποφάσεις που θα ληφθούν. Εάν δεν υπάρχει η έγκριση ή η σύμφωνη γνώμη της οικονομικής διεύθυνσης, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν μπορεί να προχωρήσει σε επενδυτικά πλάνα και εναλλακτικές στρατηγικές.

Σε αυτά τα πλαίσια, η λογιστική² αποτελεί εκείνο τον κλάδο των Οικονομικών Επιστημών, που σκοπό έχει την περιεκτική και εμπειριστατωμένη παρουσίαση της οικονομικής πορείας μιας επιχείρησης, μετά την απεικόνιση των οικονομικών συναλλαγών στα λογιστικά βιβλία. Αυτό σημαίνει ότι πρωταρχικά, ο λογιστής έχει ως αρμοδιότητα τη χρηματική απεικόνιση των συναλλαγών, όπως αυτά απεικονίζονται στα διάφορα παραστατικά και αποδείξεις, με τέτοιο τρόπο που να απεικονίζεται μόνο η ουσία αυτών και να μην ικανοποιείται τόσο η ποιοτική πληροφόρηση. Αυτό σημαίνει ότι η εργασία του λογιστή περιλαμβάνει τη μεθόδευση και συστηματική ενημέρωση, αφού έτσι διευκολύνεται ο έλεγχος των οικονομικών πράξεων και αξιολογούνται τα αποτελέσματα αυτών.

²<http://el.wikipedia.org/>

Άλλωστε αυτό που θα πρέπει να επισημανθεί ιδιαίτερα είναι ότι η εργασία του λογιστή βασίζεται στην πληροφόρηση που πρέπει να παρέχει ως προς τις οικονομικές πράξεις που γίνονται σε μια επιχείρηση, ώστε να αξιολογούνται τα αποτελέσματα αυτών και κατ' επέκταση οι πολιτικές που εφαρμόζονται από την οικονομική μονάδα. Είναι η αξιολόγηση των πληροφοριών που δίνει η λογιστική επιστήμη και έχει σημασία για τη λήψη των αποφάσεων σε στρατηγικό και διοικητικό επίπεδο.

1.2 Χαρακτηριστικά και Ιδιαιτερότητες

Όπως γίνεται κατανοητό, ο λογιστής φοροτεχνικός ασχολείται με δύο διαφορετικά αντικείμενα εργασίας, τα οποία όμως είναι αλληλένδετα και αλληλοεξαρτώμενα:

⇒ Ασχολείται με όλο το φάσμα των **λογιστικών εργασιών**, που περιλαμβάνουν την ενδελεχή και ουσιαστική καταχώρηση των εμπορικών συναλλαγών στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης όπως ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας και καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις στο τέλος κάθε χρήσης.

⇒ Υπολογίζει όλους τους **φόρους** που αφορούν την οικονομική μονάδα και υποβάλλει τα αντίστοιχα έντυπα φορολογίας στο Υπουργείο Οικονομικών, ως αντικείμενο του φοροτεχνικού.

Προφανώς, τα παραπάνω αντικείμενα εργασιών περιλαμβάνουν μια ευρύ γκάμα αρμοδιοτήτων και καθηκόντων που εκτελούνται ανελλιπώς σε ημερήσια βάση και αφορούν:

- Την γενικότερη ευθύνη για την οργάνωση του λογιστηρίου και την αποκλειστική εποπτεία του λογιστικού συστήματος, ώστε η οικονομική διεύθυνση να λειτουργεί με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και τις ανάγκες πληροφόρησης της επιχείρησης.
- Την ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων, με βάση τα τιμολόγια, τα κοστολόγια, τα εντάλματα πληρωμών, τα αξιόγραφα, τα χρεόγραφα και όλα τα υπόλοιπα

εκδοθέντα και ληφθέντα παραστατικά του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών.

- Την τήρηση του βιβλίου εσόδων εξόδων σε περίπτωση που η επιχείρηση τηρεί απλογραφικά βιβλία.
- Τη σύνταξη μηνιαίων ισοζυγίων των λογαριασμών σε περίπτωση που η επιχείρηση τηρεί διπλογραφικά βιβλία.
- Τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων τέλους χρήσης, οι οποίες είναι οι εξής ανάλογα στο νομοθετικό πλαίσιο που εντάσσεται η εκάστοτε επιχείρηση:

Ελληνική νομοθεσία & Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
○ Ισολογισμός ○ Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης ○ Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων ○ Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης ○ Προσάρτημα	○ Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ○ Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ○ Κατάσταση Ταμειακών Ροών ○ Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων ○ Γνωστοποιήσεις

- Την έκδοση ενταλμάτων για πληρωμές και την παρακολούθηση της κίνησης του ταμείου.
- Τη σύνταξη μηνιαίων μισθοδοτικών καταστάσεων του προσωπικού των επιχειρήσεων, που θα περιλαμβάνει τους αναλογούντες μισθούς με τις ασφαλιστικές επιβαρύνσεις που διαθέτουν ανά ειδικότητα.
- Την υποβολή των φορολογικών εντύπων που επιβάλλει το φορολογικό σύστημα στην Ελλάδα, στις προθεσμίες που έχουν οριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών.

- Τη συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος και λοιπών φόρων, που επιβαρύνουν την οικονομική μονάδα και τα οποία οφείλει να αποδώσει στο Δημόσιο.
- Την πλήρη ενημέρωση των διοικούντων για τις επερχόμενες ή ψηφισμένες διατάξεις που αφορούν και επηρεάζουν την οικονομική μονάδα.
- Τη σύνταξη προϋπολογισμών όποτε απαιτείται, για τις μελλοντικές κινήσεις και πολιτικές της επιχείρησης, τα εκτιμώμενα οικονομικά μεγέθη του μέλλοντος, παρέχοντας την πληροφόρηση που απαιτείται για την αναδιοργάνωση της στρατηγικής που εφαρμόζεται.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ιδιαίτερο τμήμα της οικονομικής διεύθυνσης αποτελεί το υπο-τμήμα κοστολόγησης προϊόντων, που ασχολείται αποκλειστικά με όλα τα στοιχεία κόστους που διακινούνται στο εσωτερικό της επιχείρησης και συνδέονται με την παραγωγή των αγαθών. Προφανώς, πρωταρχικός σκοπός αυτής της εξειδίκευσης της λογιστικής είναι η παρακολούθηση των υλικών που διακινούνται και η σωστή κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων, που στη συνέχεια θα οδηγήσει στη σωστή τιμολόγηση και τελική πώληση αυτών.

Όπως συμπεραίνεται από τα παραπάνω, στη σύγχρονη εποχή ο ρόλος του λογιστή είναι εξαιρετικά αναβαθμισμένος στην ιεραρχία της επιχείρησης και υπερβαίνει τη καθημερινή «γραφειοκρατική» εργασία των καταχωρήσεων και της λογιστικής παρακολούθησης των οικονομικών μεγεθών. Ο λογιστής με τις γνώσεις και την εργασία του προσφέρει πλήρη, περιεκτική και ουσιαστική πληροφόρηση που εγγυάται το going concern της οικονομικής μονάδας, με βάση το οποίο θα ληφθούν όλες οι αποφάσεις που σχετίζονται με το μέλλον και την πορεία της επιχείρησης.

Για όλους αυτούς τους παραπάνω λόγους, ο λογιστής, ως προσωπικότητα και επαγγελματίας θα πρέπει να διακατέχεται από μια σωρεία χαρακτηριστικών γνωρισμάτων που κάνουν την εργασία του αδιάβλητη και ανεπηρέαστη από οποιοδήποτε γεγονός ή άτομο που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την εργασία του ή να διαβάλλει τις πληροφορίες που δημοσιεύει.

Σε αυτά τα πλαίσια, αρχικά, ο λογιστής πρέπει να είναι ένα άτομο υπεύθυνο με αυτοπειθαρχία επικεντρωμένο στο έργο του και πάνω από όλα εχέμυθο. Οι εργασίες

που καλείται να φέρει εις πέρας είναι χρονοβόρες και πολύπλοκες, ενώ διαφέρουν από πελάτη σε πελάτη και συνήθως έχουν να κάνουν με συγκεκριμένα και δυσνόητη νομοθεσία η οποία πολλές φορές δεν εφαρμόζεται λόγω εσωτερικών οδηγιών του εκάστοτε φορέα ή υπηρεσίας. Ως εκ τούτου πρέπει να δίνει τη δέουσα προσοχή και σημασία στα ζητήματα που παρουσιάζονται, να μην επιδεικνύει σε καμία περίπτωση αμέλεια ή αδιαφορία και γενικότερα να διακατέχεται από πλήρη επαγγελματισμό, ως προς τον να μην παρεκκλίνει από το σκοπό του, να μη χάνει τις καταληκτικές προθεσμίες και να μη θέτει με οποιοδήποτε τρόπο σε κίνδυνο την επιχείρηση σε ενδεχόμενους ελέγχους από τους Φορείς.

Βασικό χαρακτηριστικό το κλάδου είναι η εχεμύθεια. Σε καμία περίπτωση ο λογιστής δεν πρέπει να διαρρέει και να αποκαλύπτει γεγονότα και ζητήματα, που αφορούν τα εσωτερικά θέματα της επιχείρησης, ενδοεπιχειρησιακά «μυστικά» και οικονομικά μεγέθη, αλλά να προστατεύει με κάθε τρόπο το απόρρητο της εκάστοτε οικονομικής μονάδας.

Το επάγγελμα των λογιστών επειδή, ειδικά τα τελευταία χρόνια, γνωρίζει συνεχώς αλλαγές στην νομοθεσία, πρέπει να απαρτίζεται από στελέχη τα οποία συνεχώς και ανα πάσα στιγμή ενημερώνονται, παρακολουθούν και μελετούν τις όποιες αλλαγές στις ισχύουσες διατάξεις, προκειμένου να ανταποκρίνονται με επάρκεια στα καθήκοντά τους. Αν ληφθεί υπόψη ότι δεν υπάρχει δικαιολογία στο επάγγελμα του λογιστή που να αιτιολογεί οποιαδήποτε άγνοια ή αφελές λάθος ή μη έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση, γίνεται κατανοητό ότι ένα σημαντικό χρονικό διάστημα της μέρας, ο λογιστής θα πρέπει να ενημερώνεται για τα τρέχοντα και τις επερχόμενες αλλαγές σε νομοθετικό και διοικητικό επίπεδο.

Η λογιστική είναι μια επιστήμη που τα τελευταία χρόνια εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς και δεν είναι τυποποιημένη και σταθερή όπως ήταν πριν από μερικά χρόνια. Πλέον, οι επαγγελματίες λογιστές πρέπει να είναι πάρα πολύ εξοικειωμένοι με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και των γενικότερων συστημάτων μηχανογράφησης. Ο βασικός λόγος για τον οποίο πρέπει να συμβαίνει αυτό είναι γιατί πλέον οι περισσότερες επιχειρήσεις τηρούν μηχανογραφημένα συστήματα, μειώνοντας με αυτό το σύγχρονο και ευέλικτο τρόπο τα πιθανά περιθώρια λάθους και ταυτόχρονα κερδίζοντας πολυτιμο χρόνο στην καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών τους. Αυτός ο νέος και σύγχρονος τρόπος εργασίας επιτρέπει λοιπόν στο λογιστή να έχει μεγαλύτερο και πιο εύκολο έλεγχο των οικονομικών μεγεθών, οπότε, γίνεται κατανοητό ότι θα πρέπει να είναι απόλυτα

εξοικειωμένος με τη χρήση ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή. Εάν σε αυτό το πλαίσιο, ληφθεί υπόψη ότι πλέον σχεδόν όλες οι υποβολές των φορολογικών εντύπων γίνονται ηλεκτρονικά, τότε γίνεται απολύτως αντιληπτή η σπουδαιότητα επιμόρφωσης και εκπαίδευσης των λογιστών με τα νέα αυτά συστήματα.

1.3 Κατηγορίες λογιστικής επιστήμης

Η λογιστική επιστήμη περιλαμβάνει τις εξής ενότητες και υποκατηγορίες εργασιών:

- Χρηματοοικονομική Λογιστική, η οποία έχει ως αρμοδιότητα την πληροφόρηση και παρουσίαση δεδομένων προς το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης, ήτοι προς μέτοχους, επενδυτές, δανειστές κτλ. των αποτελεσμάτων της επιχείρησης σε μια διαχειριστική περίοδο.
- Διοικητική Λογιστική: Περιλαμβάνει τα μελλοντικά γεγονότα της επιχείρησης και όχι τα παρελθοντικά, όπως όλοι οι υπόλοιποι κλάδοι της λογιστικής. Στην ουσία πρόκειται για ένα σύνολο αναφορών που δίνουν τη δυνατότητα να συνδεθούν τα στοιχεία του παρελθόντος με τις ενδεχόμενες προβλέψεις του μέλλοντος, ώστε να ληφθούν σημαντικές αποφάσεις σχετικά με την τρέχουσα πορεία αλλά και την μελλοντική εξέλιξη της οικονομικής μονάδας.
- Λογιστική Κόστους: Αποτελεί υπό ενότητα της Διοικητικής Λογιστικής και είναι αυτόνομο τμήμα στο ευρύτερο λογιστήριο. Όπως αναφέρθηκε, σχετίζεται με όλες τις ενέργειες και διαδικασίες παρακολούθησης του κόστους των προϊόντων που παράγονται από την εταιρεία. Αποτελεί μια σημαντική διαδικασία αφού η τιμή που δίνεται στο αγαθό πρέπει να είναι ανταγωνιστική σε σύγκριση με παρόμοια προϊόντα και η οποία προφανώς είναι αλληλένδετη με το κόστος παραχθέντων.

Τα τελευταία χρόνια έχουν συμπεριληφθεί ακόμα οι παρακάτω κλάδοι:

- Φορολογική Λογιστική, η οποία περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες διεργασίες υπολογισμού, εκτίμησης και υποβολής όλων των φόρων που επιβαρύνουν την επιχείρηση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Λογιστική Δημοσίου Τομέα: Πρόκειται για ένα νέο κλάδο της λογιστικής επιστήμης που περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες παρακολούθησης των οικονομικών συναλλαγών που αφορούν τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες αυτών και την ανιδιοτελή συμβολή των οργανισμών αυτών στο κοινωνικό σύνολο.
- Ελεγκτική: Ένας ακόμα σημαντικός τομέας της λογιστικής που αφορά κυρίως τους κανόνες διεξαγωγής ελέγχου και εποπτείας της οικονομικής μονάδας και έχει ως σκοπό την επαλήθευση των όσων έχουν καταγραφεί από την επιχείρηση ως λογιστικά δεδομένα.
- Διεθνής Λογιστική: Πρόκειται πιθανόν για το πιο σύγχρονο και ενδιαφέρον τμήμα της λογιστικής επιστήμης που περιλαμβάνει τους διεθνείς κανόνες παρακολούθησης και αποτίμησης των οικονομικών μεγεθών και λογαριασμών, στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης. Ξεκίνησε να ισχύει στις 1/1/2005 και αφορά την ενσωμάτωση των ελληνικών λογιστικών προτύπων στα διεθνή πρότυπα, προκειμένου όλες οι επιχειρήσεις να έχουν μια κοινή βάση κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και μάλιστα σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να διευκολύνεται η σύγκριση και αξιολόγηση αυτών.

Επίσης, η λογιστική επιστήμη διαφοροποιείται σε συγκεκριμένους τομείς, που αποτελούν τη λεγόμενη κλαδική λογιστική που περιλαμβάνει τη:

- Ναυτιλιακή Λογιστική: Περιλαμβάνει την καταγραφή των λογιστικών γεγονότων και την αποτίμηση των λογαριασμών που αφορούν τη διαχείριση ενός πλοίου είτε εν πλω είτε σε ακινησία, καθώς και τα υπόλοιπα γεγονότα που αφορούν μια ναυτιλιακή επιχείρηση.

- Τραπεζική Λογιστική: Αποτελεί την απεικόνιση των οικονομικών καταστάσεων των Τραπεζικών Ιδρυμάτων, συμπεριλαμβάνοντας όλες τις ιδιαιτερότητες του τραπεζικού συστήματος.
- Ξενοδοχειακή Λογιστική: Ασχολείται με τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και ο διαχωρισμός αυτός από τις υπόλοιπες λογιστικές εντοπίζεται στο γεγονός ότι είναι μια ιδιάζουσα περίπτωση επιχειρήσεων αφού συνεργάζονται με πρακτορεία του εξωτερικού, μεγάλα πόσα προ είσπραξης, κτλ.

1.4 Διακρίσεις επαγγέλματος Λογιστή στην Ελλάδα

Στη σημερινή εποχή, με τις συνεχείς αλλαγές σε πολιτικά, νομικά, διοικητικά και οικονομικά θέματα, έχει γίνει απαραίτητο στη σύγχρονη κοινωνία το επάγγελμα του οικονομολόγου-λογιστή, τόσο σε επίπεδο επιχειρήσεων όσο και σε αντίστοιχο απλών ιδιωτών φορολογουμένων. Ανάλογα με τις ανάγκες που καλούνται να ικανοποιηθούν και τις απαιτήσεις από το φορολογικό σύστημα της χώρας, ένας επαγγελματίας λογιστής φοροτεχνικός έχει δύο επιλογές ως προς τον επαγγελματικό προσανατολισμό του:

☞ **Μισθωτή εργασία** στο λογιστήριο μιας επιχείρησης. Πρόκειται για μια σύμβαση εξαρτημένης εργασίας με ένα συγκεκριμένο οικονομικό οργανισμό, του οποίου τις οικονομικές συναλλαγές και μόνο καλείται να παρακολουθεί, να απεικονίζει στα λογιστικά βιβλία και να αξιολογεί ο εκάστοτε μισθωτός λογιστής. Στην περίπτωση αυτή, ο λογιστής γίνεται ο απόλυτος γνώστης του αντικειμένου εργασιών των επιχειρήσεων, στον οποίων το λογιστήριο εργάζεται και δεν διαθέτει άλλους πελάτες ή δεν αναλαμβάνει υποθέσεις ιδιωτών φορολογούμενων.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει ιδιαίτερα να επισημανθεί ότι σε ένα λογιστήριο υπάρχει μια συγκεκριμένη ιεραρχία στους υπαλλήλους του, τόσο από πλευράς αποκέντρωσης καθηκόντων όσο και ανάληψης ευθυνών, που είναι και το σημαντικότερο σε αυτό το χώρο εργασίας:

- Ο *βοηθός λογιστή*, ο οποίος στην ουσία και κατά κύριο λόγο ασχολείται με τις περισσότερο εκτελεστικές εργασίες που απαιτούνται σε καθημερινή βάση, όπως είναι η καταχώρηση των παραστατικών στα λογιστικά βιβλία, η αρχειοθέτηση, η παρακολούθηση των αξιόγραφων και του ταμείου, καθώς και άλλες διοικητικές υπηρεσίες που λαμβάνουν χώρα σε ένα λογιστήριο κτλ.
- Ο *υπεύθυνος του Λογιστηρίου*, που είναι ο μεγαλύτερης βαθμίδας λογιστής και ουσιαστικά έχει την πλήρη, ίσως και την αποκλειστική ευθύνη όλων των εργασιών που γίνονται στο λογιστήριο. Εκείνος είναι που υπογράφει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και έχει την πλήρη εποπτεία όλων των εργασιών και όλων των καταχωρήσεων των υφισταμένων του αφού λογοδοτεί στους ανωτέρω του. Επίσης, είναι ο υπεύθυνος για την σωστή οργάνωση και την εύρυθμη λειτουργία όλου του λογιστηρίου της εταιρίας, επιβλέποντας την αποδοτικότητα της μηχανογράφησης και διαχωρίζοντας αρμοδιότητες στους κατάλληλους υπαλλήλους.
- Ο *οικονομικός διευθυντής*, που είναι ο γενικός υπεύθυνος όλων των οικονομικών συναλλαγών που συμβαίνουν στην επιχείρηση και έχει περισσότερο διοικητικό ρόλο παρά αμιγώς λογιστικό φοροτεχνικό. Δεν ασχολείται με τις εκτελεστικές καθημερινές λειτουργίες όπως ο υπεύθυνος του λογιστηρίου, αλλά συμμετέχει στη λήψη των αποφάσεων, επεξεργαζόμενος και αξιολογώντας τα οικονομικά μεγέθη που του δίνει το Λογιστήριο. Προφανώς, αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ λογιστηρίου και Διοίκησης ως προς τη χάραξη στρατηγικής ολόκληρης της εταιρίας.

☞ **Ελεύθερος επαγγελματίας** λογιστής φοροτεχνικός. Πρόκειται για έναν ανεξάρτητο λογιστή που αναλαμβάνει τις ίδιες εργασίες και έχει παρόμοια καθήκοντα με το μισθωτό λογιστή, με τη διαφορά ότι παρακολουθεί ένα σύνολο διαφορετικών επιχειρήσεων, χωρίς να δεσμεύεται με εξαρτημένη εργασία σε μια μόνο. Το εύρος αυτό των πελατών του δίνει το σημαντικό πλεονέκτημα της διακύμανσης του εισοδήματος αλλά από την άλλη πλευρά, υπάρχει σαφώς η αβεβαιότητα ως προς τη διατήρηση αυτή του πελατολογίου. Επίσης, ο ελεύθερος επαγγελματίας ασχολείται και με υποθέσεις ιδιωτών φορολογούμενων εκτός από αυτές των επιχειρήσεων και

για το λόγο αυτό, συνήθως διατηρεί ένα οργανωμένο λογιστικό γραφείο με βοηθούς λογιστών που παρέχουν μια πληθώρα υπηρεσιών.

1.5 Διαφορές με τον εξωτερικό ορκωτό λογιστή – ελεγκτή

Μια συγκεκριμένη ειδικότητα των λογιστών είναι αυτή των εξωτερικών ορκωτών ελεγκτών, των οποίων ο ρόλος ενισχύεται συνεχώς όσο τα οικονομικά μεγέθη διογκώνονται και οι συναλλαγές γίνονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρόκειται για μισθωτούς λογιστές σε ελεγκτικές εταιρίες που ασχολούνται με τον εξωτερικό έλεγχο των οικονομικών μονάδων, εφόσον πληρούνται τρία από τα κάτωθι στοιχεία³:

1. Σύνολο ενεργητικού (ισολογισμού) 2.500.000,00 ευρώ.
2. Καθαρός ετήσιος κύκλος εργασιών 5.000.000,00 ευρώ.
3. Μέσος όρος προσωπικού χρήσεως 50 άτομα.

Σε αυτή την περίπτωση, ο ορκωτός ελεγκτής καλείται να επιβεβαιώσει τα δημοσιευμένα μεγέθη της ελεγχόμενης επιχείρησης και να δημοσιεύσει οποιαδήποτε ευρήματα εντοπίσει κατά τον εξωτερικό έλεγχο από τα τηρούμενα λογιστικά βιβλία και στοιχεία από το λογιστή της εταιρίας, εφόσον δεν συνάδουν με την ισχύουσα νομοθεσία. Βασικός στόχος είναι να ενημερωθούν οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων για την ειλικρίνεια όλων αυτών και την πιθανότητα going concern της εκάστοτε ελεγχόμενης επιχείρησης. Ουσιαστικά δηλαδή, ο ορκωτός ελεγκτής είναι ένας εξωτερικός λογιστής που ελέγχει τα οικονομικά μεγέθη όπως τα αποτύπωσε ο εσωτερικός λογιστής της επιχείρησης.

³ www.taxheaven.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Το επάγγελμα του Λογιστή στην Ελλάδα

2.1 Λογιστές πριν την οικονομική κρίση του 2008

Το ενδιαφέρον με τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στο επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού επικεντρώνεται κυρίως στο περιεχόμενο των εργασιών που είχε το διάστημα πριν την οικονομική ύφεση και σε αυτό που έχει μετά αναλογικά των επιπρόσθετων ευθυνών που οφείλει να αναλάβει.

Έως το έτος 2008, δηλαδή πριν την οικονομική ύφεση που ξεκίνησε προς τα τέλη του 2009 στην Ελλάδα, ο λογιστής είχε έναν πιο παραδοσιακό ρόλο στα επιχειρηματικά τεκταινόμενα με συγκεκριμένη επαφή και συνεργασία με τις Φορολογικές Αρχές. Το σύνολο και η πλειοψηφία των εργασιών του ήταν συγκεκριμένα και οριοθετημένα και η έλλειψη ηλεκτρονικών αρχείων από πλευράς Δημοσίου Τομέα, είχε ως αποτέλεσμα ότι τα χειρόγραφα υποβληθέντα στοιχεία των επιχειρήσεων δεν μπορούσαν να διασταυρωθούν με ηλεκτρονικό τρόπο, συνεπώς το έργο του λογιστή ήταν προκαθορισμένο και με οριοθετημένες ευθύνες.

Παραδοσιακά, αποτελούσε ένα επάγγελμα που προσέλκυε κυρίως άτομα με ενδιαφέρον στη λογιστική επιστήμη, αφού έως τότε δεν είχε τεθεί το θέμα της υψηλής ανεργίας στους άλλους κλάδους εργασίας, οπότε οι προσφερόμενες θέσεις εργασίας καλύπτονταν από την αντίστοιχη ζήτηση και όλα αυτά σε λογικά πλαίσια.

2.2 Λογιστές μετά την εξάπλωση της οικονομικής κρίσης 2009

Η προσφορά εργασίας στο χώρο της λογιστικής εντάθηκε κυρίως όσο η οικονομική ύφεση στη χώρα μας μεγάλωνε με γοργούς ρυθμούς, καθώς οι καθημερινές εργασίες ενός λογιστή φοροτεχνικού πολλαπλασιάζονταν με μετακύλιση των παρεχόμενων υπηρεσιών από το Δημόσιο Τομέα προς τον κλάδο των λογιστών φοροτεχνικών.

Βασική αλλαγή που έφερε η οικονομική κρίση στην χώρα μας, αλλά και γενικότερα σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, στο χώρο εργασίας των λογιστών

και έχει επισημανθεί με δημοσιευμένες ανακοινώσεις από το σύνολο των λογιστικών σωματείων της χώρας⁴ είναι η συνεχής αύξηση των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την λογιστική παρακολούθηση και κάλυψη των σύγχρονων επιχειρήσεων, καθώς όλες οι φορολογικές και εργατικές υποχρεώσεις αυτών γίνονται πλέον ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου με έτος έναρξης το 2011. Στόχος ήταν η μείωση των δημοσίων υπαλλήλων που στελεχώνουν τις διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εργασίας και μετακύλισης των δικών τους καθηκόντων προς τους λογιστές φοροτεχνικούς. Πλέον, ο σύγχρονος λογιστής φοροτεχνικός όχι μόνο οφείλει να συμπληρώσει έντυπα και καταστάσεις, αλλά θα πρέπει να τις υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές μέσω διαδικτύου και να πάρει πρωτόκολλο, δηλαδή να αναλάβει και την εργασία του δημοσίου υπαλλήλου εκτός από την αμιγώς λογιστική. Αυτό αυτομάτως συνεπάγεται αύξηση των καθηκόντων του και κατ' επέκταση των ωρών εργασίας των λογιστών στη σημερινή Ελλάδα, που καλούνται να ενημερώσουν ηλεκτρονικά όλα τα αρχεία των Δημοσίων Υπηρεσιών ως προς τις λογιστικές και φορολογικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων – πελατών του. (Άρθρο: «Οι επιπτώσεις από τα νέα μέτρα στο λογιστικό επάγγελμα», Σύλλογος Επαγγελματιών Λογιστών Μεσσηνίας, εφημερίδα «το Θάρρος», 10/2/2014)⁵

Ταυτόχρονα, ο ρόλος του λογιστή φοροτεχνικού ενισχύεται ακόμα περισσότερο στο εσωτερικό μιας οικονομικής μονάδας και στην εύρυθμη λειτουργία της, καθώς, εκτός από την αύξηση των εργασιών του, με εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών είναι συνυπεύθυνος για τα δηλωθέντα των επιχειρήσεων που έχει αναλάβει επιβάλλοντας ισόποσα πρόστιμα στο λογιστή εφόσον αποδειχθεί έμπρακτα συνυπευθυνότητα ή συνέργια στις παραβάσεις των επιχειρήσεων σύμφωνα με το νέο Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών⁶.

Συνεπώς, η επαγγελματική πραγματικότητα όπως δημιουργείται μετά το 2009 για το λογιστή φοροτεχνικό αφορά κυρίως τον εμπλουτισμό εργασιών του και την αύξηση των ευθυνών του, τη στιγμή που το σύνολο των αμοιβών τόσο ως μισθωτός όσο αλλά και ως ελεύθερος επαγγελματίας ακολουθεί την ίδια φθίνουσα πορεία με τα υπόλοιπα επαγγέλματα. Όπως γίνεται λοιπόν εύκολα κατανοητό, από τη μια πλευρά αυξάνεται συνεχώς ο όγκος δουλειάς και συνεπώς υπάρχει αυξανόμενη προσφορά

⁴ Ενημερωτικό δελτίο από την Ε.Φ.Ε.Ε.Θ. για τις ευθύνες των λογιστών - φοροτεχνικών και τον τιμοκατάλογο υπηρεσιών, 1/2/2011, <http://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/7044>

⁵ <http://www.tharrosnews.gr/news/>

⁶ www.taxheaven.gr

εργασίας στον κλάδο της λογιστικής επιστήμης, από την άλλη όμως υπάρχει σημαντική μείωση των απολαβών και συνδυαστικά με το ύψος των ευθυνών και των καθηκόντων, αλλά και ο κίνδυνος των υψηλών προστίμων, το επάγγελμα τείνει να μην προσελκύει νέους επαγγελματίες ώστε να περιορίζεται η ζήτηση.

Το εμφανές παράδοξο λοιπόν είναι ότι όντως ο κλάδος της λογιστικής επιστήμης είναι από αυτούς που βρίσκονται συνεχώς στην επικαιρότητα και δε θα μαστίζονται από την ανεργία όπως οι υπόλοιποι κλάδοι στη χώρα μας, αλλά από την άλλη δεν είναι ιδιαίτερα ελκυστικός ως προς τη ζήτηση εργασιών λόγω της μεγάλης πληθώρας των καθηκόντων που πλέον περιλαμβάνει και την περικοπή των χρηματικών απολαβών που έχει, ως απόρροια της οικονομικής κρίσης. Σίγουρα πάντως, αποτελεί ένα από τα επαγγέλματα που έχει ακόμα, και θα έχει στο μέλλον υψηλό επίπεδο προσφοράς εργασίας για όσο υπάρχουν επιχειρήσεις που θα έχουν ανάγκη ένα λογιστή φοροτεχνικό.

2.3 Οικονομικά στοιχεία και αμοιβές λογιστών

Όπως γίνεται κατανοητό, η οικονομική ύφεση είχε άμεσες επιπτώσεις στο εισόδημα των λογιστών φοροτεχνικών, με τις αμοιβές τους να μειώνονται σημαντικά και αντιστρόφως ανάλογα με τις επαγγελματικές τους ευθύνες και τον όγκο της δουλειάς τους. Ανεξαρτήτως ειδικότητας, οι λογιστές φοροτεχνικοί, όπως και τα υπόλοιπα επαγγέλματα, βλέπουν σημαντικές και σοβαρές αλλαγές στα μισθολόγια και στις ετήσιες απολαβές συγκριτικά με το παρελθόν, παρόλο που το περιεχόμενο εργασίας τους εμπλουτίζεται συνεχώς με νέες δραστηριότητες και κυρίως με την συνυπευθυνότητα για τις συναλλαγές των επιχειρήσεων – πελατών τους.

Αυτό που θα πρέπει να σημειωθεί είναι το γεγονός ότι οι αμοιβές των λογιστών φοροτεχνικών διαφέρουν ως προς το είδος της παρεχόμενης εργασίας, εάν δηλαδή υπάγεται στη μισθωτή εργασία και εξαρτάται από την αντίστοιχη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή εάν ανήκει το ελεύθερο επάγγελμα.

Ως προς την εξαρτημένη εργασία, η πράξη 25/2-11-2009 του Υπουργείου Εργασίας περιλαμβάνει τις αμοιβές των λογιστών ανεξαρτήτως βαθμίδας που εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές, ξενοδοχειακές, εμπορικές και στις πάσης φύσεως επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις όλης της χώρας και είναι η τελευταία δημοσιευμένη που αφορά τον κλάδο. Σύμφωνα

με τις εν λόγω διατάξεις, οι αμοιβές των λογιστών φοροτεχνικών στην Ελλάδα για το έτος 2009 είχαν τις εξής διαβαθμίσεις:

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠ/ΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ Αύξηση 1% Από 1/1/2009 έως 31/10/2009	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ Αύξηση 5% Από 1/11/2009
0-2	958,80	1.006,74
2-4	1.010,09	1.060,74
4-6	1.044,36	1.096,58
6-8	1.092,43	1.147,05
8-10	1.134,69	1.191,42
10-12	1.159,16	1.217,12
12-14	1.198,80	1.258,74
14-16	1.233,94	1.295,64
16-17	1.271,29	1.334,85
17-18	1.271,29	1.334,85
18-20	1.308,23	1.373,64
20-21	1.321,61	1.387,69
21-22	1.330,50	1.397,03
22-23	1.339,83	1.406,82
23-24	1.353,64	1.421,32
24-25	1.366,97	1.435,32
25-26	1.379,88	1.448,87
26-27	1.393,68	1.463,36
27-28	1.409,24	1.479,70
28-29	1.417,25	1.488,11
29-30	1.428,39	1.499,81
30-31	1.443,96	1.516,16
31-32	1.460,43	1.533,45
32-33	1.481,31	1.555,38
33-34	1.503,14	1.578,30
34-35	1.521,82	1.597,91

Πίνακας 1: Αμοιβές λογιστών της χώρας έτους 2009⁷

⁷ <http://taxheaven.gr/labordoc/index/view/mid/116>

Με την Υπουργική Απόφαση 6 στις 13 Φεβρουαρίου 2014 και ύστερα από μεγάλες νομοθετικές αλλαγές, οι αμοιβές των μισθωτών λογιστών άλλαξαν και ακολούθησαν την μείωση που ήρθε στους μισθούς για το σύνολο των επαγγελματιών της χώρας μας. Αυτό σημαίνει ότι υπήρξε μια μείωση στις απολαβές των υπαλλήλων λογιστών από το 2012 και μετά, η οποία όμως δεν μπορούσε να μειωθεί κάτω από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Από την άλλη πλευρά όμως, ο λογιστής ελεύθερος επαγγελματίας δεν υπάγεται σε περιορισμούς ως προς το σύνολο των απολαβών του, καθώς αυτές ορίζονται από τη συμφωνία που έχει κάνει με την εκάστοτε επιχείρηση - πελάτη. Σίγουρα όμως, ακολουθούν την ίδια πτωτική πορεία με το σύνολο των επαγγελματιών της χώρας μας λόγω της οικονομικής ύφεσης από το έτος 2009 και μετά.

2.4 Προοπτικές εξέλιξης του επαγγέλματος στην παρούσα κατάσταση

Είναι γεγονός ότι με την αναδιοργάνωση που πραγματοποιείται αλλά και με την εξαιρετική μείωση των διοικητικών υπηρεσιών που προσφέρουν οι φορολογικές αρχές, οι περισσότερες εργασίες φορολογικού και νομικού περιεχομένου γίνονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου με τάση όλες οι συναλλαγές να γίνονται αποκλειστικά και μόνο μέσω ιντερνέτ στο άμεσο μέλλον. Αυτό σημαίνει ότι έχει αλλάξει και αναβαθμίζεται συνεχώς η σχέση των φορολογούμενων με το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς, από τη μια πλευρά μειώνεται η άμεση επαφή με τους δημοσίους υπαλλήλους για υποθέσεις των ιδιωτών και από την άλλη πλευρά η διεκπεραίωση των εν λόγω εργασιών απαιτούν γνώσεις και οικειότητα με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

Σε αυτό το πλαίσιο, όπως επιβεβαιώνει με δημοσίευμα της η ΕΛΣΤΑΤ και η Τράπεζα της Ελλάδος, τέσσερις από τους δεκατρείς βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας εμφάνισαν αύξηση εργασιών και κατ' επέκταση πωλήσεων υπηρεσιών, μεταξύ αυτών και οι λογιστές φοροτεχνικοί. Ύστερα από μια δραματική και δύσκολη πενταετία με αύξηση των εργασιών από τη μετακύλιση πολλών δραστηριοτήτων Δημοσίου Τομέα προς τους λογιστές φοροτεχνικούς και ταυτόχρονη μείωση των αποδοχών τους σε συνδυασμό με την υψηλή επισφάλεια από την ανεισπραξιμότητα,

ο κλάδος των λογιστών εμφάνισε αύξηση κατά 13,1% το 2014 στο σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων. Η βασική αιτία είναι η αλλαγή του κοινωνικού συνόλου ως προς το ρόλο και την ανάγκη συνεργασίας με έναν λογιστή φοροτεχνικό, που αφενός θα είναι γνώστης των νέων διατάξεων και της ισχύουσας νομοθεσίας και αφετέρου θα φέρει εις πέρας με ακρίβεια ηλεκτρονικά κάθε απαραίτητη συναλλαγή με το Δημόσιο τομέα. Σε αυτή τη λογική, ο μέσος Έλληνας φορολογούμενος δίνει μεγάλη σημασία και αξία στο λογιστή φοροτεχνικό, όπως συνέβαινε παλαιότερα παραδοσιακά με τα επαγγέλματα του δικηγόρου και του γιατρού του. (Άρθρο: «ΕΛΣΤΑΤ: Αυτά είναι τα ελληνικά επαγγέλματα που βγήκαν από την κρίση», Πάμελα Λύτρα, 23/1/2014)⁸

Προφανώς, λοιπόν, μέσα από την οικονομική ύφεση που υπάρχει στη χώρα μας αυτή την εποχή και κυρίως την αβεβαιότητα για το μέλλον της οικονομίας, το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού έχει σημαντικές προοπτικές ανέλιξης και ένα σχετικά καλό αμειβόμενο επαγγελματικό περιβάλλον, καθώς ο λογιστής φοροτεχνικός είναι αναγκαίος πλέον για κάθε επιχείρηση, οργανισμό, σωματείο, ένωση και φυσικό πρόσωπο. Αποτελεί τον πλέον απαραίτητο και περιζήτητο επαγγελματία, που μπορεί να φέρει εις πέρας πολύ σημαντικές φορολογικές υποθέσεις σε ημερήσια διάταξη. (Άρθρο: «Το επάγγελμα του λογιστή θα έχει πάντοτε ζήτηση», Μαρίνος Στυλιανού, 21/5/2013)⁹

Μια ακόμα σημαντική προοπτική που ανοίγει νέες θέσεις εργασίας για τους Έλληνες λογιστές φοροτεχνικούς και μάλιστα σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι η αυξημένη ζήτηση συνεργασίας με ευρωπαϊκούς φορείς για εξειδικευμένους μεταφραστές οικονομικών και λογιστικών όρων. Σύμφωνα με ένα πρόσφατο δημοσίευμα του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εδρεύουν στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο αναζητούν Έλληνες μεταφραστές σε διαγωνισμό που θα προκηρυχτεί το 2014, προκειμένου να βρουν επαγγελματίες ειδικοτήτων όπως η λογιστική για να μεταφράσουν σημαντικά κείμενα στα ελληνικά, ακόμα και εάν πρωτογενώς δεν διαθέτουν πτυχίο επαγγελματικής μετάφρασης αλλά γνωρίζουν με ακρίβεια την ορολογία του αντικειμένου τους. Αυτό αποτελεί μια σπουδαία νέα προοπτική στο χώρο εργασίας των λογιστών φοροτεχνικών, για άτομα που επιθυμούν να «παρεκκλίνουν» σχετικά από το πρακτικό μέρος εργασίας του αντικειμένου. (Άρθρο: «Η ευρωπαϊκή

⁸ www.greekreporter.gr

⁹ <http://www.sigmalive.com/inbusiness/opinions/external/46309>

μετάφραση χρειάζεται και οικονομολόγους», Π. Αλεβαντής, Π.Γρηγοριάδου, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, 20/3/2014)¹⁰

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: Το επάγγελμα του Λογιστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση

3.1 Σύγχρονες τάσεις του επαγγέλματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Με δεδομένα τα στοιχεία ότι η οικονομική ύφεση στην Ελλάδα έχει οδηγήσει στην ενδυνάμωση της ανεργίας και στον περιορισμό της προσφοράς εργασίας ακόμα και για τον κλάδο των λογιστών φοροτεχνικών, που δεν έχει πληγεί το ίδιο με άλλους, πολλοί νέοι λογιστές φοροτεχνικοί επιζητούν να ξεκινήσουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα εκτός συνόρων, σε κάποια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με κάποια πρόσφατα δημοσιεύματα, ο δημοφιλέστερος εργασιακός προορισμός για τους Έλληνες παραμένει η Ευρωπαϊκή Ένωση και κυρίως οι Σκανδιναβικές χώρες, η Γερμανία και η Μεγάλη Βρετανία, όπου διαθέτουν μεγάλη αγορά εργασίας. Ειδικά για τους λογιστές φοροτεχνικούς, άμεσος προορισμός είναι κυρίως η Βόρεια Ευρώπη όπου υπερισχύει το αγγλοσαξωνικό σύστημα, που είναι και το κυρίαρχο στον εμπορικό και επιχειρηματικό κόσμο σε παγκόσμιο επίπεδο.

Με αυτές τις προοπτικές, οι Έλληνες χρησιμοποιούν αρκετά συχνά το δίκτυο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Απασχόλησης (EURES)¹¹, το οποίο συνεργάζεται με δεκάδες χιλιάδες εργοδότες που αναζητούν προσωπικό στο χώρο της ευρωζώνης. Η πλειοψηφία των ατόμων που αναζητούν εργασία μέσω EURES ανήκουν στον κλάδο της Διοίκησης, των Οικονομικών και των Νομικών, ενώ ακολουθούν οι τομείς των Πωλήσεων, του Μάρκετινγκ, των Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών και της Πληροφορικής, υποβάλλοντας τα βιογραφικά τους και αναμένοντας από την εν λόγω υπηρεσία να κάνει την αντίστοιχη διασταύρωση με τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας.

Αυτό που έχει αυξημένο ενδιαφέρον είναι η ζήτηση εργασίας για χώρες εκτός Ευρωπαϊκού χώρου όπως η Αμερική, ο Καναδάς και η Αυστραλία. Ο βασικός και κύριος λόγος είναι ότι σε αυτές τις χώρες υπάρχουν ομαλές και σταθερές οικονομικές συνθήκες καθώς είναι απομακρυσμένες γεωγραφικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ

¹⁰http://www.oe-e.gr/oe/index.php?option=com_content&view=article&id=849%3Aeuropa-oikonomologoi-metafrastes&catid=28%3Adeltia-typou&Itemid=45&lang=el

¹¹ http://europa.eu/epso/apply/jobs/perm/2013/ast3_cycle/index_en.htm

πολύ συχνά υπάρχουν συγγενείς πρόθυμοι να υποστηρίξουν και να συμπαρασταθούν στους μετανάστες στα πρώτα τους επαγγελματικά βήματα εκτός συνόρων.

Τέλος, υπαλλήλους διαφόρων ειδικοτήτων αναζητούν πλέον εντονότερα και οι αναπτυσσόμενες οικονομίες, όπως η Βραζιλία, η Ινδία και η Κίνα, κυρίως τους τομείς των θετικών επιστημών, της πληροφορικής και των κατασκευών, ωστόσο αυτές οι περιοχές δεν είναι τόσο προσφιλείς προορισμοί για τους Έλληνες. (Άρθρο: «Πως θα βρείτε δουλειά στο εξωτερικό», 10/1/2013)¹²

3.2 Προσφορά και ζήτηση στον κλάδο των λογιστών στη Βόρεια Ευρώπη

Τα τελευταία χρόνια, η κρίση στην παγκόσμια οικονομία, που έχει οδηγήσει τις επιχειρήσεις σε περικοπές προσωπικού με άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας, δεν είναι μόνο εγχώριο φαινόμενο, αλλά έχει παγκόσμιες προεκτάσεις. Ειδικά στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πολλές χώρες κυρίως της Μεσογείου αντιμετωπίζουν πολύ σημαντικά οικονομικά προβλήματα που προκάλεσαν μια γενική ύφεση στο εσωτερικό τους και οι υπόλοιπες, που δεν αντιμετωπίζουν «κατάματα» μια χρηματοοικονομική κρίση ίδιου επιπέδου, αλλά σίγουρα έχουν προσαρμοστεί στις σύγχρονες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες. Το αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν ένας αξιοσημείωτος περιορισμός των θέσεων εργασίας σε όλη την περιοχή της ευρωζώνης που, προφανώς, επηρέασε και τον κλάδο των λογιστών φοροτεχνικών.

Όσον αφορά τη Βόρεια Ευρώπη, το κέντρο της προσοχής στρέφεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, που κυριαρχεί στον αγγλοσαξωνικό κόσμο τόσο από πλευράς δυναμικότητας του εμπορίου και της οικονομίας όσο και σε επίπεδο εκπαίδευσης και επιμόρφωσης λογιστών φοροτεχνικών. Σύμφωνα με ένα πρόσφατο δημοσίευμα του Σώματος Ορκωτών Λογιστών της Αγγλίας¹³, οι επιχειρήσεις της χώρας στοχεύουν στη μείωση του επιχειρηματικού κόστους και ταυτόχρονα στην εύρεση νέων εμπορικών ευκαιριών που θα δώσουν ώθηση και θα οδηγήσουν σε αύξηση των πωλήσεων. Με αυτή την προοπτική, αναζητούν συνεργάτες και υπαλλήλους με υψηλά προσόντα και μόρφωση, που θα συνδυάζουν γνώσεις management και οικονομικών, ικανοί να συμβάλλουν το μέγιστο στην εξέλιξη της

¹² <http://www.news.gr>

¹³ www.accacareers.com

επιχείρησης.(Article: “Robert Half: 2013 accounting and finance job market”, the Association of Chartered Certified Accountants (ACCA), 2013)

Ειδικά όσον αφορά τους λογιστές φοροτεχνικούς, οι επιχειρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου αναζητούν κυρίως νέους σε ηλικία λογιστές με πλήρη ακαδημαϊκή κατάρτιση που θα διαθέτουν πέντε χρόνια προϋπηρεσίας¹⁴. Για τη ζήτηση αυτή μάλιστα, προσφέρουν μια μόνιμη αύξηση 3,2% στις ετήσιες αμοιβές από χρόνο σε χρόνο, προκειμένου έτσι να θέσουν πιο «ελκυστικό» πακέτο προσφοράς εργασίας για ικανά στελέχη που πληρούν τις προδιαγραφές που αναζητούν. Προφανώς, το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού στην εν λόγω χώρα έχει σημαντικές προοπτικές εξέλιξης και ανάπτυξης και δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα το φαινόμενο της ανεργίας, ωστόσο, έχει υψηλές απαιτήσεις όσον αφορά την επιμόρφωση την εκπαίδευση και γενικότερα το επίπεδο γνώσεων των λογιστών. Πλέον, απαιτούνται και αναζητούνται πιο ολοκληρωμένες ικανότητες από τον παραδοσιακό λογιστή που ενημερώνει και τηρεί τα βιβλία, συμπεριλαμβάνοντας γνώσεις management, ανάλυσης οικονομικών μεγεθών, κατάρτισης προϋπολογισμών, εκτιμήσεων και προβλέψεων για τα μελλοντικά οικονομικά μεγέθη κ.ά.

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο και ειδικότερα στην Αγγλία προσφέρουν κυρίως ευκαιρίες εργασίας στους καταρτισμένους λογιστές φοροτεχνικούς, μιας και επιθυμούν να επενδύσουν κεφάλαια στη χώρα στο γενικότερο κλίμα ανάπτυξης και θετικών προβλέψεων που κυριαρχεί κυρίως το 2014 και επιδιώκουν να αναβαθμίσουν την ποιότητα και τις ικανότητες του προσωπικού τους. Συνεπώς, η προσφορά θέσεων εργασίας για τους λογιστές φοροτεχνικούς είναι πολύ ικανοποιητική στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά ταυτόχρονα έχει πολύ πιο υψηλές απαιτήσεις και προαπαιτούμενα από ότι στο παρελθόν. (Article: “Finance and accountancy jobs 2014 forecast”, Paul Thomas, 2014)¹⁵

Σε αυτό το πλαίσιο, ενδεικτικό είναι το ύψος των αμοιβών των λογιστών, φοροτεχνικών και ελεγκτών σε όλες τις βαθμίδες του κλάδου για το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

¹⁴ https://www.accacareers.com/career_centre/robert-half-2013-accounting-and-finance-job-market/

¹⁵ <http://www.morganhunt.com/accountancy-finance-jobs/finance-jobs-2014-outlook>

	Birmingham	Bristol	Edinburgh	London	Manchester
Commerce & industry					
Assistant accountant	£17500 - £27500	£17250 - £27500	£18250 - £28750	£23500 - £37000	£16750 - £26000
Finance director	£55500 - £113250	£55000 - £112500	£54750 - £118000	£75000 - £152750	£52750 - £108000
Finance manager	£35250 - £55000	£35000 - £54750	£36750 - £57250	£47500 - £74250	£33500 - £52500
Internal auditor	£29500 - £52750	£29500 - £52250	£31000 - £55000	£40000 - £71000	£28250 - £50250
Tax specialist	£32750 - £56250	£32500 - £55750	£34000 - £58500	£44000 - £75750	£31000 - £53500

Public practice					
Trainee	£15750 - £23750	£15750 - £23750	£16500 - £24750	£21250 - £32000	£15000 - £22750
Partner	£93250 - 400750+	£92750 - £400000+	£97250 - £418000+	£125750 - £540500+	£88750 - £382000+

Part qualified/newly qualified					
ACCA (F1-F3)	£19000 - £25000	£19000 - 25000	£20000 - £26250	£25750 - £34000	£18250 - £24000
ACCA (F4-F9)	£23250 - £30500	£23250 - £30250	£24250 - £31750	£31500 - £41250	£22250 - £29000
Newly qualified accountant	£28750 - £42000	£28750 - £41750	£30250 - £47750	£39000 - £56500	£27500 - £40000

Source: Robert Half 2013 Salary Guide for Accounting and Finance. To download your copy, including national and regional salaries for more than 80 roles, please visit www.roberthalf.co.uk/salary-guide

Σχήμα 1: Αμοιβές λογιστών στο Ηνωμένο Βασίλειο 2013¹⁶

Όσον αφορά την περιοχή της Σκανδιναβίας, η οποία συμπεριλαμβάνει τις χώρες της Δανίας, της Σουηδίας και της Νορβηγίας, η ζήτηση για το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού δεν είναι τόσο έντονη όσο στο Ηνωμένο Βασίλειο, παρουσιάζοντας εξαιρετικό ενδιαφέρον. Πρόκειται για κράτη με αναπτυσσόμενη οικονομία και ανεργία που βρίσκεται σε ποσοστό κάτω από το 7%, εφαρμόζοντας δημοσιονομική πολιτική που έχει αποτέλεσμα και ταυτόχρονα δημιουργεί θέσεις εργασίας σε αξιοζήλευτο επίπεδο και ρυθμό για τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης.

Όπως αναφέρουν κάποια δημοσιεύματα, σε αυτές τις οικονομίες, οι θέσεις εργασίας που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών είναι κατά κόρον πλήρεις, σε αντίθεση με αντικείμενα που αφορούν χειρονακτικές εργασίες και αναζητούν εργάτες, κυρίως στον κλάδο της κατασκευής και τον κλάδο της υγείας. Οι προσλήψεις που γίνονται τόσο από πολίτες των ίδιων των χωρών όσο και από μετανάστες αφορούν κυρίως θέσεις εργασίας στο δημόσιο τομέα και στο χώρο της τεχνολογίας και των μηχανικών από πλευράς παροχής υπηρεσιών. Ο κλάδος της λογιστικής είναι σε γενικές γραμμές πλήρης και αρκετά δυσπρόσιτος για τους

¹⁶ https://www.accacareers.com/career_centre/robert-half-2013-accounting-and-finance-job-market/

αλλοδαπούς μετανάστες των χωρών αυτών, λόγω της δυσκολίας γνώσης αλλά και της εκμάθησης της γλώσσας που χρησιμοποιούν, καθώς διαθέτει δύσκολη και στριφνή ορολογία. Συνεπώς, στις Σκανδιναβικές χώρες υπάρχει μεγάλη ζήτηση για εργάτες σε διάφορα αντικείμενα που σχετίζονται με την ανάπτυξη και την κατασκευή σε αντίθεση με τους κλάδους παροχής υπηρεσιών όπως η λογιστική. (Article: “Employment trends in Scandinavia”, Mary Ann Thompson, 29/11/2013)¹⁷

3.2 Μισθολογικές αμοιβές των λογιστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Είναι προφανές ότι οι αμοιβές και οι αποδοχές των λογιστών φοροτεχνικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο εξαρτώνται σημαντικά και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την πορεία της εκάστοτε εγχώριας οικονομίας και τις προοπτικές ανάπτυξης της. Ανάλογα με το νομοθετικό και φορολογικό σύστημα της κάθε ευρωπαϊκής χώρας, οι απολαβές των λογιστών φοροτεχνικών παρουσιάζουν σημαντική διακύμανση, παρόλο που το επίπεδο ευθυνών και εργασιών παραμένει αρκετά παραπλήσιο. Παρακάτω παρατίθεται ένας πίνακας με τις αμοιβές των λογιστών σε δολάρια στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2004 και 2005:

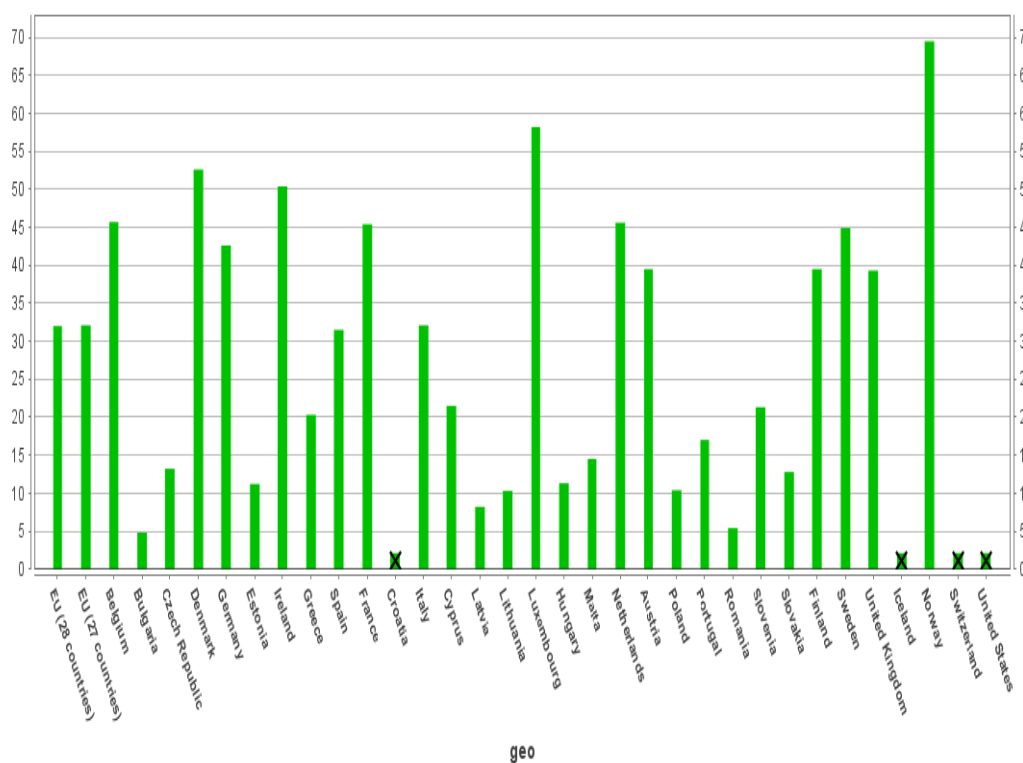
¹⁷ <http://www.goinglobal.com/articles/1297/>

Accountant Job Average Salary							
Country	Net Monthly Income constant 2005 US\$ [a] [d]		Notes, Source	Gross Monthly Job Income		Compulsory Deductions	Weekly Hours
UK median salary	PPP \$ 3,333	\$ 3,867	Employees, 2005. UK Employment Department, [9], [t].	2,990	pounds	29%	36.9
Finland average salary	PPP \$ 2,771	\$ 3,308	Normal hours of work, 2004. Men only. <u>Women</u> make 3,517 euros per month. Statistics Finland, [9], [k], [t].	4,166	euros	38%	37.5
Germany average salary	PPP \$ 2,757	\$ 2,977	Minimum per month, 2005, normal hours of work. Federal Statistical Office of Germany, [9], [t].	3,622	euros	34%	39.0
Austria average salary	PPP \$ 2,720	\$ 2,179	Employees, 2002. Austrian Central Statistical Office (ÖSTAT), [9], [t].	3,318	euros	36%	38.5
Italy average salary	PPP \$ 2,580	\$ 2,785	Normal hours of work, 2005. Istituto Nazionale di Statistica, [9].	3,550	euros	37%	38.0
Portugal average salary	PPP \$ 1,936	\$ 1,553	Employees, 2003. Instituto Nacional de Estatística, [9].	1,679	euros	23%	36.7
Hungary average salary	PPP \$ 1,789	\$ 1,136	Employees, May 2005. Hungarian Central Statistical Office, [9], [k].	410,462	forints	45%	
Latvia average income	PPP \$ 1,595	\$ 709	Adult full-time and part-time employees, 2005. Central Statistical Bureau of Latvia, [9], [t].	557	lats	29%	31.0
Czech Republic average income	PPP \$ 1,421	\$ 928	Excl. <u>bonuses</u> , 2005. Czech Statistical Office, [9].	31,237	korunas	29%	38.0
Lithuania average salary	PPP \$ 1,296	\$ 493	Employees, 2002. Statistics Lithuania, [9].	2,406	litas	31%	40.0
Slovakia average income	PPP \$ 1,256	\$ 646	Employees, 2004. Štatistický úrad Slovenskej republiky, [9], [k].	25,858	korunas	22%	32.7
Romania average salary	PPP \$ 1,163	\$ 597	Men employees, 2005. <u>Women</u> make 2,516 new lei per month. Romania National Institute of Statistics, [9].	2,570	new lei	33%	38.8
Poland average income	PPP \$ 1,151	\$ 617	Employees, 2004. Poland Central Statistical Office, [9], [k].	3,342	zlotys	35%	40.0

Πίνακας 2: Ο μηνιαίος μέσος όρος μισθών των λογιστών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα έτη 2004 και 2005¹⁸

¹⁸ <http://www.worldsalaries.org/accountant.shtml>

Σε μια άλλη έρευνα που δημοσίευσε η Eurostat στα τέλη Δεκεμβρίου το 2013, παρουσιάστηκε το παρακάτω γράφημα που αφορούσε την παραγωγικότητα των υπαλλήλων σε όλους τους κλάδους κατά μέσο όρο για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης συσχετίζοντας την εργατοώρα με την ωριαία αμοιβή σε όρους Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος:

Σχήμα 2: Παραγωγικότητα ανά εργατοώρα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2012¹⁹

Από τον πίνακα φαίνεται ότι χώρες με χαμηλή παραγωγικότητα είναι αυτές που έχουν χαμηλούς μισθούς, με αποτέλεσμα να μην δίνουν κίνητρο στους υπαλλήλους τους να χρησιμοποιούν στο έπακρο τις δυνατότητές τους. Αυτό είναι εξαιρετικά λογικό αν ληφθεί υπόψη ότι οι οικονομικές απολαβές είναι σχεδόν πάντα συνάρτηση της απόδοσης των εργαζομένων, με τις πρώτες να αποτελούν το κίνητρο και την εκτίμηση της προσπάθειας που καταβάλουν.

¹⁹ http://www.payroll.gr/2013/12/12/katotatoi_misthoiu/

Η Ελλάδα κατατάσσεται στις ίδιες χώρες με Κύπρο, Πορτογαλία και Σλοβενία, όπου η εργατοώρα κυμαίνεται στα 20€, τη στιγμή που ο μέσος όρος των Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανέρχεται σε 32,2€. Αυτή η μελέτη είναι ενδεικτική για το τι πρόκειται να ακολουθήσει στη μισθολογική εξέλιξη όλων των ειδικοτήτων για τη συνολική πορεία της οικονομίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. (Άρθρο: «Κατώτατοι μισθοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Eurobank, 12/12/2013)²⁰

3.4 Το μέλλον του επαγγέλματος του λογιστή τα επόμενα χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Είναι γεγονός ότι το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού θα βρίσκεται πάντα στην επικαιρότητα όσο υπάρχουν επιχειρήσεις που επιθυμούν ικανούς συνεργάτες για την αποτελεσματική οργάνωση τους και την διαχείριση των οικονομικών τους. Αυτός είναι ο βασικός και ο κυριότερος λόγος που η οικονομική ύφεση τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν βλάπτει τον κλάδο της λογιστικής και δεν αυξάνει την ανεργία, παρόλο που έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο επίπεδο των αμοιβών και γενικότερα των αποδοχών τους.

Όπως αναφέρει ο Prem Sikka, ο καθηγητής λογιστικής του Πανεπιστημίου του Essex (2009), η προσφορά εργασίας για ικανούς λογιστές φοροτεχνικούς εξακολουθεί και υφίσταται ακριβώς γιατί σχετίζονται με την «καρδιά» των επιχειρήσεων, όπου οι διευθύνοντες επιθυμούν να γνωρίζουν ανα πάσα στιγμή και σε απόλυτο βαθμό τη χρηματοοικονομική απόδοση της επιχείρησης, την εξέλιξη των αριθμητικών δεδομένων σε επίπεδο πωλήσεων και κερδών και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών που εφαρμόζουν. Αυτό συνεπάγεται ότι ο σύγχρονος λογιστής φοροτεχνικός στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει περισσότερο ρόλο Οικονομικού Διευθυντή που κατανοεί και παρουσιάζει περαιτέρω τα χρηματοοικονομικά στοιχεία μιας επιχείρησης. (Article: “A nation of accountants”, Prem Sikka, the Guardian newspaper, June 2009)²¹

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που φέρνει το λογιστή φοροτεχνικό στο κέντρο των επιχειρηματικών εξελίξεων είναι το γεγονός ότι υπάρχει μια πληθώρα

²⁰ http://www.payroll.gr/2013/12/12/katotatoi_misthoiu/

²¹ www.theguardian.com

επαγγελματικών αντικειμένων και εργασιών με τα οποία ασχολείται, πάντα με κέντρο τη λογιστική και σε συνδυασμό με τον έλεγχο:

- ⇒ *Λογιστές φοροτεχνικοί*, υπεύθυνοι λογιστηρίων σε επιχειρήσεις.
- ⇒ *Εσωτερικοί ελεγκτές*, που παρακολουθούν και αξιολογούν το σύστημα οργάνωσης και λειτουργίας μιας επιχείρησης επιβεβαιώνοντας την ορθότητα των γραμμών λειτουργίας.
- ⇒ *Εξωτερικοί ορκωτοί ελεγκτές*, που εργάζονται σε ελεγκτικές εταιρίες και αναλαμβάνουν το έργο ελέγχου των εταιριών που εργάζονται οι παραπάνω ειδικότητες προκειμένου να επικυρώσουν αντικειμενικά ,αξιόπιστα και εχέμυθα τα οικονομικά δεδομένα που δημοσιεύει μια οικονομική μονάδα.

Προφανώς λοιπόν, το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού βρίσκεται μόνιμα στην επικαιρότητα και έχει πλήρη σχέση και αλληλεξάρτηση με κάθε επιχείρηση, ανεξαρτήτου μεγέθους και αντικειμένου δραστηριότητας. Αν ληφθεί υπόψη και όσοι επαγγελματίες ασχολούνται και εφαρμόζουν τη λογιστική Δημοσίου Τομέα, δηλαδή εάν συμπεριληφθεί στην προσφορά εργασίας και ο αριθμός των λογιστών που εργάζονται στους κυβερνητικούς φορείς, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τα ιδρύματα και τους λοιπούς κρατικούς θεσμούς, γίνεται απόλυτα αντιληπτό ότι το επάγγελμα του λογιστή θα έχει πάντα ζήτηση και μάλιστα σε παγκόσμιο επίπεδο. (Prem Sikka, 2009)²²

Ένα άλλο σημείο που πρέπει να επισημανθεί και που ενισχύει την έλλειψη ανεργίας στο χώρο της λογιστικής παρ' όλη την ευρωπαϊκή οικονομική ύφεση, είναι το γεγονός ότι αποτελεί το μοναδικό επάγγελμα που καλείται να ανακαλύψει όλες τις εμπορικές απάτες και τα επιχειρηματικά σκάνδαλα που θέτουν σε κίνδυνο μια εγχώρια οικονομία και μάλιστα προσκεκλημένο από τους επίσημους κυβερνητικούς μηχανισμούς. Ικανοί λογιστές που έχουν υψηλό επίπεδο γνώσεων και πραγματοποιούν ενδεδειγμένους ελέγχους καλούνται από τον Κρατικό Φορέα της εκάστοτε χώρας για να ελέγξει, αξιολογήσει και εξάγει συμπεράσματα σχετικά με τη λειτουργικότητα των οργανισμών και την ειλικρίνεια

²² www.theguardian.com

των επιχειρήσεων για λογαριασμό τους, ειδικά σε περιπτώσεις που αποκαλύπτονται επιχειρηματική πλάνη, απάτη ή δολιοφθορά. (Article: “Financial crisis and the silence of the auditors”, Prem Sikka, University of Essex, January 2009)²³

Σε αυτό το πνεύμα, αναπτύσσεται μια νέα ειδικότητα στην λογιστική επιστήμη, η λεγόμενη Forensic Accountancy, που συνδυάζει ταυτόχρονα γνώσεις λογιστικής και ελέγχου και ασχολείται αποκλειστικά και μόνο με τη διερεύνηση και τον έλεγχο επιχειρηματικών μονάδων που εμφανίζουν φαινόμενα απάτης σε περιπτώσεις σημαντικών ατυχημάτων ή καταστροφών, στα οποία όμως υποκρύπτεται κάποιος δόλος που αποσκοπεί σε ασφαλιστική αποζημίωση. Στις εν λόγω περιπτώσεις, ο λογιστής εξετάζει, αναλύει και αξιολογεί τα οικονομικά δεδομένα σε συνδυασμό με τα πραγματικά περιστατικά που επηρέασαν ή διέκοψαν την ύπαρξη μιας επιχείρησης, υπερβαίνοντας τον απλό έλεγχο των αριθμών και προσπαθώντας να αποκαλύψει οικονομική απάτη. (Article: “Forensic accounting job”, Michaelpage)²⁴

Εκτός από τα παραπάνω, υψηλή προσφορά εργασίας για τους λογιστές φοροτεχνικούς και γενικότερα τους οικονομολόγους υπάρχει σε φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, σε χώρες όπως το Λουξεμβούργο και τις Βρυξέλλες με υψηλές απολαβές, όπως έχει ήδη αναφερθεί. Μάλιστα, ενδεικτικά αναφέρεται ότι για κάποιες θέσεις εργασίας στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο ως βοηθοί στους τομείς της οικονομίας, των χρηματοοικονομικών και της λογιστικής ο μέσος μηνιαίος μισθός κυμαίνεται περίπου στα 3.397 ευρώ για 40 ώρες εργασίας εβδομαδιαίως. (Article: “Assistants in the fields of financial management and accounting, economy and finance or legal matters”, EU careers, December 2013)²⁵

Σε αυτούς τους φορείς, ζητούνται άτομα με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, μόρφωσης και κατάρτισης, ενώ επιπροσθέτως θα πρέπει να είναι γνώστες και ξένων γλωσσών ως απαραίτητο στοιχείο, δίνοντας την ευκαιρία σε ευρωπαίους πολίτες να αναζητήσουν εργασία εκτός συνόρων και μάλιστα στους τομείς της οικονομίας και ειδικότερα της λογιστικής επιστήμης. (Άρθρο: «Οικονομολόγους με πείρα ζητά η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων», Κατερίνα Κυρίτση, εφημερίδα το Έθνος, 2014)²⁶

²³ http://www.essex.ac.uk/ebs/research/working_papers/WP_09-04.pdf

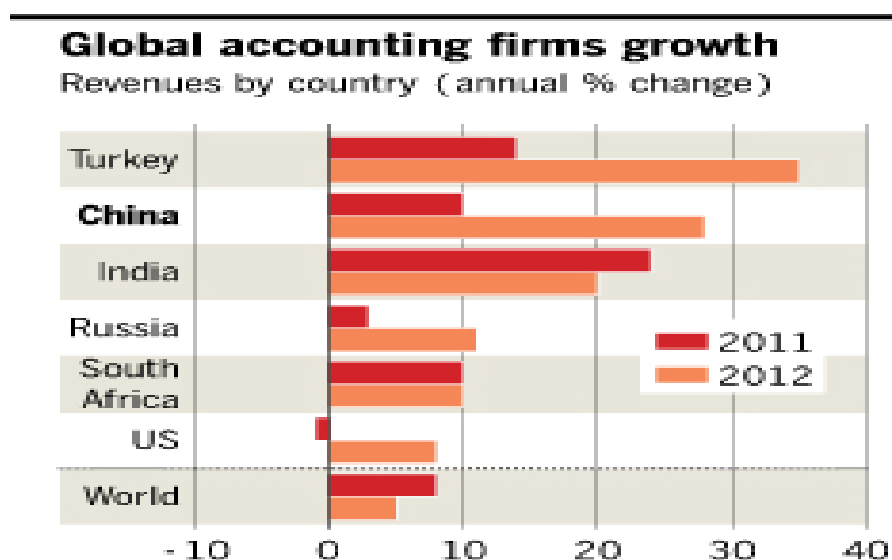
²⁴ <http://www.michaelpage.co.uk/content/17317/more-detail-on-forensic-accounting.html>

²⁵ http://europa.eu/epso/apply/jobs/perm/2013/ast3_cycle/index_en.htm

²⁶ <http://www.ethnos.gr/entheta.asp?catid=23323>

3.5 Η εξέλιξη του επαγγέλματος του λογιστή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης: ομοιότητες & διαφορές

Είναι γεγονός ότι είναι τέτοια η φύση και η χρησιμότητα του επαγγέλματος του λογιστή φοροτεχνικού, που σε παγκόσμιο επίπεδο ο χώρος της λογιστικής παρουσιάζει άνθηση. Όσο πιο οργανωμένο είναι το σύστημα της λογιστικής και όσο πιο «ακριβής» η νομοθεσία ως προς τον τρόπο εφαρμογής της και τους μηχανισμούς ελέγχων, τόσο πιο αποτελεσματική και ποιοτική θα είναι η πληροφόρηση που παρέχεται από τις οικονομικές καταστάσεις.

Σχήμα 3: Ακαθάριστες πωλήσεις των επιχειρήσεων παροχής λογιστικών υπηρεσιών παγκοσμίως ανά χώρα²⁷

Αυτό που παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον σε παγκόσμιο επίπεδο όσον αφορά την εξέλιξη της λογιστικής επιστήμης, είναι ότι παρατηρείται αλματώδης ανάπτυξη του κλάδου κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες της Ανατολής, όπως

²⁷ <http://www.ft.com/cms/s/0/cd74664e-9797-11e2-97e0-00144feabdc0.html>

Τουρκία και Κίνα, όπως εμφανίζει το παραπάνω σχήμα. Παραδοσιακά αναπτυγμένες χώρες, των οποίων η οικονομία περιλαμβάνει επιχειρήσεις κολοσσούς σε όλους τους κλάδους συναλλαγών, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής εμφανίζουν μια στασιμότητα στο κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων παροχής λογιστικών υπηρεσιών, ενδεχομένως διότι οι πολιτικές που εφαρμόζονται στη λογιστική είναι κορεσμένες και τετριμμένες.

Αυτό εξηγείται και από το γεγονός ότι οι εν λόγω οικονομίες της Ανατολής βρίσκονται σε συνεχή ανάπτυξη με μια πληθώρα επιχειρήσεων να συναλλάσσονται σε παγκόσμιο επίπεδο και να παίζουν καθοριστικό ρόλο στην τιμή των προσφερόμενων προϊόντων. Αναλογικά λοιπόν, ακολουθεί και η λογιστική επιστήμη, με τον αριθμό των θέσεων εργασίας να αυξάνεται σημαντικά στις εν λόγω περιοχές, καθώς λογιστική υπάρχει όπου υπάρχουν επιχειρήσεις.

3.6 Η πορεία της λογιστικής επιστήμης τα επόμενα 25 χρόνια

Παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η πορεία του λογιστικού επαγγέλματος για το προσεχές μέλλον, λαμβανομένου υπόψη ότι όσο περισσότερο διευρύνονται οι εμπορικές συναλλαγές και περιπλέκονται τα επιχειρηματικά συμφέροντα από μακροπρόθεσμη σκοπιά. Δεν είναι μόνο η χρησιμότητα της λογιστικής πληροφόρησης που παίζει σημαντικό ρόλο, αλλά κυρίως ο αμιγής ρόλος του λογιστή στα επιχειρηματικά δρώμενα.

Αυτό που είναι ιδιαίτερα σημαντικό και ανερχόμενο είναι το γεγονός ότι διάφοροι κυβερνητικοί φορείς επιθυμούν να έχουν περισσότερα λογιστικά δεδομένα όσον αφορά επιχειρήσεις δημοσίου ενδιαφέροντος. Σιγά σιγά εισάγονται τα διεθνή λογιστικά πρότυπα ελέγχου των δημοσίων επιχειρήσεων και δημιουργείται ένα πιο εμπειριστατωμένο και ολοκληρωμένο σύστημα διπλογραφικής καταχώρησης των συναλλαγών που αφορούν φορείς δημοσίου ενδιαφέροντος, όπως οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, νοσοκομεία κ.ά. Αυτό συνεπάγεται ότι αλλάζει τόσο το σύστημα της λογιστικής απεικόνισης των συναλλαγών αυτών των οργανισμών, από το πολύ απλό που ίσχυε έως τώρα και αφορούσε τα έσοδα και τα έξοδα του σε

γενικές γραμμές, χωρίς να υπάρχει λεπτομερή απεικόνιση των υπολοίπων απαιτήσεων και υποχρεώσεων που δημιουργούν. Προφανώς λοιπόν, ο ρόλος του λογιστή ενισχύεται και αποκτά επιπρόσθετες αρμοδιότητες ακόμα και στο δημόσιο τομέα, με τις επιχειρήσεις δημοσίου ενδιαφέροντος να αρχίζουν να εφαρμόζουν πιο εμπειριστατωμένα τις αρχές τις λογιστικές από ότι έκαναν έως τώρα. (Article: “Where will the accountancy profession be in 25 years?”, The Journal of the global accounting alliance, August 2013)²⁸

Μάλιστα, προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και η ευρωπαϊκή νομοθεσία όπου θεσπίζει νόμους και νέους κανόνες σχετικά με την εφαρμοζόμενη λογιστική τυποποίηση και στους φορείς δημοσίου ενδιαφέροντος με έμφαση κυρίως στη διαφάνεια των συναλλαγών και την πραγματική απεικόνιση της χρηματοοικονομικής θέσης αυτών. Σε αυτά τα πλαίσια, ενισχύεται και ο εξωτερικός έλεγχος αυτών των φορέων, που αποτελεί προέκταση της λογιστικής επιστήμης, παραπέμποντας σε θέματα απάτης και πλάνης πολιτικών σκοπιμοτήτων, με κακοδιαχείριση κυβερνητικών κονδυλίων ή ακόμα και καταχρήσεις.

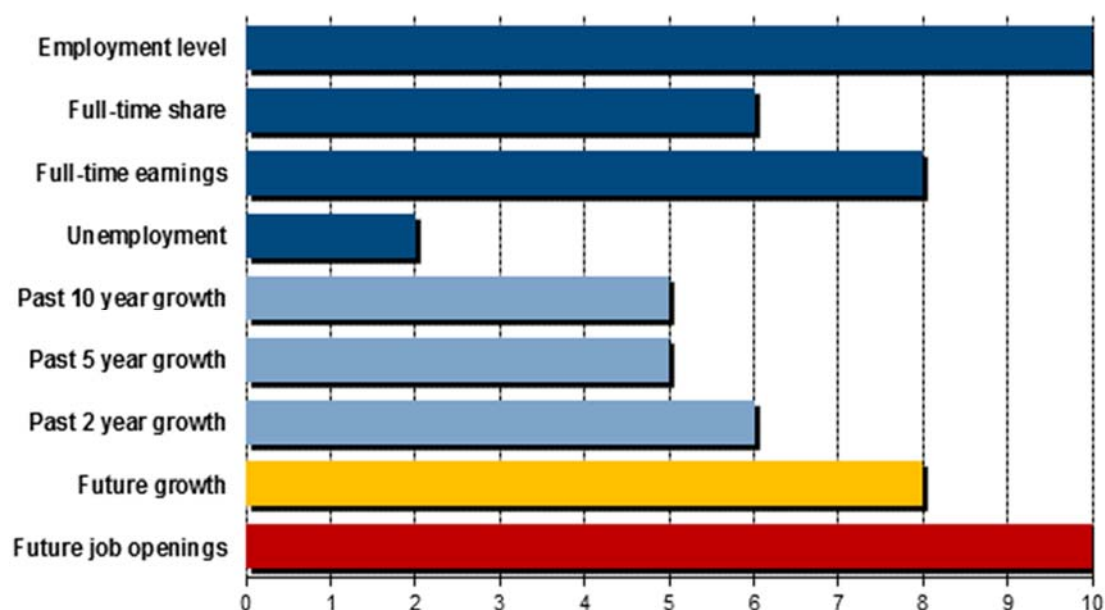
Ειδικά στο Ηνωμένο Βασίλειο οι φορείς των Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) και International Accounting and Assurance Standards Board (IAASB) θέτουν πιο αυστηρούς κανόνες σχετικά με τον έλεγχο των λογιστικών δεδομένων στις επιχειρήσεις δημοσίου συμφέροντος. Επικεντρώνονται στις περιοχές των λογιστικών καταστάσεων που εμφανίζουν δυσκολίες στην επαλήθευση των υπολοίπων και στην ύπαρξη των δικαιολογητικών, επισημαίνοντας το ρόλο και την υποκειμενικότητα του λογιστή και ελεγκτή στην εξαγωγή συμπερασμάτων και πληροφοριών. Επισημαίνουν ότι όσο πιο περίπλοκη είναι η απεικόνιση των συναλλαγών σε αυτούς τους φορείς, που παρεμβάλλονται πολλά στάδια και άτομα κατά την εκτέλεση αυτών, τόσο μεγαλύτερη σημασία έχει προσωπικά ο λογιστής που καλείται να τα καταχωρήσει με νόμιμο και αδιάβλητο τρόπο όσο και ο ελεγκτής, που με υποκειμενικότητα πρέπει να παρουσιάσει τα ευρήματα και τη σημασία του ελέγχου του.

Όπως γίνεται κατανοητό, στο προσεχές μέλλον το επάγγελμα του λογιστή διευρύνεται σημαντικά και στο δημόσιο τομέα, παρέχοντας λεπτομερές και εμπειριστατωμένη πληροφόρηση και στους πολιτικούς, ως χρήστες των οικονομικών καταστάσεων και reports των επιχειρήσεων δημοσίου συμφέροντος. Αυτός είναι ίσως

²⁸ <http://read.gaaaccounting.com/news/where-will-the-accountancy-profession-be-in-25-years/>

ο πιο ανερχόμενος τομέας λογιστικής για τα επόμενα 25 χρόνια, αφού ο ιδιωτικός τομέας χαρακτηρίζεται από έντονο κορεσμό.

Υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που αναδεικνύουν μεγάλη ανάπτυξη στο χώρο της λογιστικής με αύξηση των θέσεων εργασίας. Αυτό αποδεικνύεται τόσο από τον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό των θέσεων εργασίας στο χώρο της λογιστικής όσο και από τις ανάγκες των επιχειρήσεων που συνεχώς επιζητούν όλο και περισσότερους συνεργάτες του χώρου να τους παρέχουν την πληροφόρηση που χρειάζονται.

Σχήμα 4: Παράγοντες και στοιχεία ανάπτυξης των θέσεων εργασίας στο χώρο της λογιστικής²⁹

Όπως φαίνεται από το παραπάνω διάγραμμα, το επάγγελμα του λογιστή δε μαστίζεται ιδιαίτερα από ανεργία, ενώ οι συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς οδηγούν σε συνεχή αύξηση των θέσεων εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: Συμπεράσματα

²⁹ <http://joboutlook.gov.au/occupation.aspx?search=alpha&tab=prospects&code=2211>

Είναι γεγονός ότι το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού είναι ίσως από τα λίγα επαγγέλματα μαζί με του ιατρού και του δικηγόρου, που, αφενός θα βρίσκονται συνεχώς στην επικαιρότητα, αφετέρου θα θεωρούνται απαραίτητα για το κοινωνικό σύνολο και τον εμπορικό κόσμο.

Ειδικά στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, όπου η χώρα βάλλεται από την οικονομική ύφεση και λόγω δανεισμού έχει καταφύγει σε μια σωρεία νομοθετικών αλλαγών κυρίως όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας των Δημοσίων Φορολογικών Αρχών και την εφαρμογή των νέων φορολογικών συστημάτων, ο λογιστής φοροτεχνικός της σημερινής εποχής βρίσκεται στο επίκεντρο των αλλαγών και καλείται να πάρει θέσεις μάχης. Είναι αυτός που φέρει την ευθύνη εφαρμογής των νέων μέτρων, ενημέρωσης του κοινωνικού συνόλου και παρακολούθησης των λογιστικών τεκταινόμενων στις επιχειρήσεις, αλλά και στα φυσικά πρόσωπα που δεν γνωρίζουν και δεν έχουν ενημερωθεί.

Από αυτή τη σκοπιά, το εν λόγω επάγγελμα θα έχει πάντα προσφορά εργασίας, καθώς τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα έχουν ανάγκη από έναν επαγγελματία και άρτια καταρτισμένο λογιστή φοροτεχνικό για τη διεκπεραίωση όλων των φορολογικών τους υποθέσεων. Μάλιστα, οι σύγχρονες επιχειρηματικές τάσεις εμπλουτίζουν τις αρμοδιότητες του λογιστή όπως απέδειξε η παρούσα εργασία, αυξάνοντας τα καθημερινά του καθήκοντα ώστε όλα να γίνονται με τρόπο άμεσο, ηλεκτρονικό και εύκολα ελέγξιμο.

Σε αυτό τον κυκεώνα αλλαγών, ο σύγχρονος λογιστής αναβαθμίζεται τόσο σε εγχώριο όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η έννοια του παραδοσιακού λογιστή όπως ήταν γνωστή έως το 2008 έχει ριζικά αλλάξει όπως φάνηκε και στη μελέτη της παρούσας εργασίας τόσο στο περιεχόμενο εργασιών όσο και στις σύγχρονες απαιτήσεις από πλευράς επιχειρήσεων. Πέρα από το νομοθετικό σύστημα της χώρας που έχει αλλάξει τον τρόπο εργασίας των λογιστών στην Ελλάδα, με τη συνυπευθυνότητα των εργασιών σε επίπεδο επίρριψης προστίμων όσο και την πληθώρα των λογιστικών και φορολογικών εντύπων που οφείλουν να υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές, ο ρόλος του λογιστή στη σύγχρονη κοινωνία είναι περισσότερο ενεργός από ποτέ.

Από πλευράς επιχειρήσεων, οι συναλλαγές έχουν γίνει τόσο πολύπλοκες και διασυννοριακές που ο παραδοσιακός λογιστής δεν αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες πληροφόρησης αυτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο λογιστής μετατρέπεται σε οικονομικό αναλυτή και σύμβουλο, υπερβαίνοντας τον «απλό» ρόλο της ενημέρωσης

των λογιστικών βιβλίων με την καταχώρηση των οικονομικών γεγονότων και έχοντας πλέον την πλήρη ευθύνη παρακολούθησης των φορολογικών εξελίξεων και των νομοθετικών αλλαγών ώστε να βρίσκει λύσεις ακόμα και στα προβλήματα που δεν έχουν εμφανιστεί. Αποκτά ένα πιο ουσιαστικό ρόλο από την παραδοσιακή πληροφόρηση του «πως τα πήγαμε», αναλύοντας και υπερθεματίζοντας για το «πως θα τα πάμε εν μέσω της οικονομικής ύφεσης».

Προφανώς λοιπόν, η προσφορά εργασίας δεν πρόκειται να μειωθεί για τον εν λόγω κλάδο, ενώ η ζήτηση από πλευράς υπαλλήλων θα εντείνεται όσο η οικονομική κρίση βάλλει τους άλλους κλάδους και αυξάνει την ανεργία στις εναλλακτικές θέσεις εργασίας. Από τη μια πλευρά οι σύγχρονες οικονομικές συνθήκες καθιστούν το λογιστή απαραίτητο συνεργάτη για τις επιχειρήσεις και τους ιδιώτες αυξάνοντας τις παρεχόμενες θέσεις εργασίας, από την άλλη η ανεργία κατευθύνει τους νέους ανθρώπους προς τους κλάδους που μπορούν και επιβιώνουν, όπως αυτός της λογιστικής. Συνεπώς, σε ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο ζήτηση και προσφορά εργασίας για το επάγγελμα του λογιστή υπάρχει και πάντα θα υπάρχει.

Από την άλλη πλευρά όμως, τίθεται το θέμα των χρηματικών απολαβών για όλο αυτό το πλαίσιο εργασίας και απαιτήσεων που προαναφέρθηκε η παρούσα εργασία. Η οικονομική ύφεση μπορεί να μην προκάλεσε ιδιαίτερα προβλήματα ανεργίας για τον εν λόγω κλάδο, αλλά από την άλλη συρρίκνωσε σημαντικά τους μισθούς και αύξησε τον εργασιακό χρόνο σε εβδομαδιαία βάση. Πολλοί λογιστές φοροτεχνικοί, κυρίως στην Ελλάδα, νιώθουν ότι εργάζονται πολλές ώρες για να καλύψουν τις όλο και αυξανόμενες επαγγελματικές υποχρεώσεις τους ενώ οι απολαβές δεν ακολουθούν την ίδια πορεία σε μηνιαία βάση. Εάν συμπεριληφθεί σε όλο αυτό η έλλειψη ρευστότητας στην ελληνική αγορά και η αύξηση της επισφάλειας από πλευράς πελατών, γίνεται κατανοητό πως η προσφορά εργασίας στη λογιστική αυτή τη στιγμή δεν συνεπάγεται και ικανοποίηση από χρηματικής πλευράς. Δουλεία υπάρχει δηλαδή αλλά δεν αμείβεται.

Όπως γίνεται κατανοητό, αυτό που συμβαίνει αυτή την εποχή είναι πολλοί νέοι Έλληνες να καταφεύγουν στο εξωτερικό και μάλιστα στην αγγλοσαξονική ζώνη για να αναζητήσουν εργασία στο χώρο της λογιστικής με καλύτερες προοπτικές εξέλιξης και αμοιβής. Σε χώρες που η οικονομία ακολουθεί σταθερή πορεία όπως στη Βόρεια Ευρώπη ή είναι αναπτυσσόμενη, όπως στην αντίστοιχη Κεντρική, η προσφορά εργασίας στη λογιστική είναι δελεαστική ως προς την περιγραφή εργασιών που είναι πιο συγκεκριμένη και όχι αχανής όπως στην Ελλάδα αλλά και ως προς το επίπεδο

μισθοδοσίας που προσφέρεται. Βέβαια, οι απαιτήσεις είναι αρκετά υψηλότερες και υπερβαίνουν το ρόλο του παραδοσιακού λογιστή, αλλά οι σημερινοί νέοι είναι ιδιαίτερα overqualified και μπορούν να ανταπεξέλθουν σε αυτές τις προκλήσεις.

Συμπερασματικά, ο κλάδος της λογιστικής εξισορροπεί την προσφορά με τη ζήτηση εργασίας, με τη δεύτερη να είναι υψηλότερη λόγω οικονομικής κρίσης. Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για έναν κλάδο που δεν μαστίζεται από την ανεργία ενώ οι μισθοί κυμαίνονται ακόμα σε αξιοπρεπές επίπεδο και πάντα συγκριτικά με τους υπόλοιπους κλάδους. Επίσης, οι επιλογές στη ζήτηση εργασίας είναι αρκετές με μια πληθώρα διαφορετικών ειδικοτήτων και νέων αντικειμένων που παρουσιάζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι η λογιστική είναι ακόμα ένας ελκυστικός κλάδος για όσους ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με αυτή.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία περιέγραψε το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού τόσο από πλευράς περιεχομένου και ευθυνών όσο και παρουσίας των χαρακτηριστικών του επαγγελματικού περιβάλλοντος στο οποίο ανήκει. Στόχος ήταν η κατανόηση του ρόλου του εν λόγω επαγγέλματος τη σημερινή εποχή, καθώς βρίσκεται στο επίκεντρο των αλλαγών και καλείται να «γεφυρώσει» το χάσμα μεταξύ του κοινωνικού συνόλου και του εμπορικού κόσμου με τις αρμόδιες Φορολογικές Αρχές, ειδικά στη χώρα μας.

Όπως έγινε κατανοητό, τόσο σε επίπεδο Ελλάδας όσο και στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο σύγχρονος ρόλος του λογιστή είναι αναβαθμισμένος και απαραίτητος ακόμα και σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης, από την οποία λίγο πολύ επηρεάστηκαν όλες οι χώρες της ευρωζώνης. Πρόκειται για το επάγγελμα που θα είναι συνεχώς σε ζήτηση, καθώς επιχειρήσεις και ιδιώτες έχουν ανάγκη από έναν λογιστή ικανό να φέρει εις πέρας όλες τους τις υποθέσεις, παρόλο που η προσφορά εργασίας δεν συνάδει με το ύψος των προσφερόμενων αμοιβών.

Με την παρούσα εργασία έγινε επίσης κατανοητό ότι ο σημερινός εμπορικός κόσμος έχει εμπλουτίσει τις αρμοδιότητες του λογιστή, καθώς αναζητά ένα συνεργάτη που θα είναι ικανός να αναλάβει την οικονομική διεύθυνση και να αυξήσει την αποτελεσματικότητας της επιχείρησης, υπερβαίνοντας τον παραδοσιακό

ρόλο του λογιστή όπως είναι διαμορφωμένος έως σήμερα. Όπως επισημάνθηκε, οι ραγδαίες οικονομικές εξελίξεις απαιτούν αντίστοιχες αλλαγές στο επάγγελμα που καλείται να πληροφορήσει τον εμπορικό κόσμο για αυτές, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο το ρόλο του λογιστή τόσο κοινωνικά όσο και επιχειρηματικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

- Κάντζος Κωνσταντίνος (2011), **Λογιστική δεοντολογία (επαγγελματική επιχειρησιακή, εργασιακή)**, Εκδόσεις ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ.
- Καραμάνης Κωνσταντίνος (2008), **Συγχρονη ελεγκτική**, Εκδόσεις *Aueb*.
- Σακέλλης Ε. (2009), **Ο Πανδέκτης του Λογιστή**, Εκδόσεις Σακέλλης.
- Βαρβάκης Κ. (2005), **Διοικητική Λογιστική**, Εκδόσεις Παπαζήση.

Αρθρογραφία

- Article: “Robert Half: 2013 accounting and finance job market”, the Association of Chartered Certified Accountants (ACCA), 2013
- Article: “Finance and accountancy jobs 2014 forecast”, Paul Thomas, 2014
- Article: “Financial crisis and the silence of the auditors”, Prem Sikka, University of Essex, January 2009
- Article: “A nation of accountants”, Prem Sikka, the Guardian newspaper, June 2009

- Article: “Employment trends in Scandinavia”, Mary Ann Thompson, 29/11/2013
- Article: “Assistants in the fields of financial management and accounting, economy and finance or legal matters”, EU careers, December 2013
- Article: “Forensic accounting job”, Michaelpage
- Article: “Where will the accountancy profession be in 25 years?”, The Journal of the global accounting alliance, August 2013
- Συλλογική Σύμβαση Εργασίας « Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των λογιστών και βοηθών λογιστών των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, ξενοδοχειακών, εμπορικών και των πάσης φύσεως επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων όλης της χώρας», 2/11/2009
- Άρθρο: «ΕΛΣΤΑΤ: Αυτά είναι τα ελληνικά επαγγέλματα που βγήκαν από την κρίση», Πάμελα Λύτρα, 23/1/2014
- Άρθρο: «Το επάγγελμα του λογιστή θα έχει πάντοτε ζήτηση», Μαρίνος Στυλιανού, 21/5/2013
- Άρθρο: «Κατώτατοι μισθοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Eurobank, 12/12/2013
- Άρθρο: «Οι επιπτώσεις από τα νέα μέτρα στο λογιστικό επάγγελμα», Σύλλογος Επαγγελματιών Λογιστών Μεσσηνίας, εφημερίδα «το Θάρρος», 10/2/2014
- Άρθρο: «Η ευρωπαϊκή μετάφραση χρειάζεται και οικονομολόγους», Π. Αλεβαντής, Π.Γρηγοριάδου, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, 20/3/2014
- Άρθρο: «Πως θα βρείτε δουλειά στο εξωτερικό», 10/1/2013
- Άρθρο: «Οικονομολόγους με πείρα ζητά η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων», Κατερίνα Κυρίτση, εφημερίδα το Έθνος, 2014

Ιστοσελίδες

- www.taxheaven.gr
- www.o-oe.gr
- www.accacareers.com
- www.europa.eu
- www.morganhunt.com
- www.theguardian.com
- www.goinglobal.com

- www.worldsalaries.org
- www.ethnos.gr
- www.news.gr
- www.greekreporter.gr
- <http://www.sotele.gr/>
- www.gaaaccounting.com
- <http://www.e-logistiki.gr/>
- <http://www.soel.gr/el/>
- <http://www.accountancygreece.gr/>
- <http://www.tharrosnews.gr>
- <http://www.logistis.gr>